

Memo

Datum maandag 13 juni 2016
 Aan gemeenteraad
 Kopie aan
 Van Wethouder Jan Steven van Dijk
 Steller Gert Meijer
 Betreft Meicirculaire 2016
 Ons kenmerk 16.056589

Beste raadsleden,

Eind mei is de meicirculaire ontvangen. Als snel werd duidelijk, dat de cijfers in de tabellen voor het sociaal domein niet correct waren. Inmiddels zijn deze aangepast.

Hieronder geef ik in het kort een overzicht van de financiële gevolgen:

Mutaties algemene uitkering		2016	2017	2018	2019
Sociaal Domein					
1	hoeveelheidsverschillen/areaal uitbr.		€ 34.000	€ 68.000	€ 104.000
2	centrale inschrijving vergunningh.		€ -11.000	€ -11.000	€ -11.000
3	decentralisatie uitkering voorschoolse voorzienigen peuters	€ 28.000	€ 56.000	€ 85.000	€ 113.000
4	integratieuitkering WMO	€ 115.000	€ 148.000	€ 148.000	€ 148.000
5	sociaal domein (3 decentralisaties)	€ 248.000	€ 632.000	€ 846.000	€ 857.000
Domein Burger en Bestuur					
6	Accres	€ 336.000	€ 205.000	€ 416.000	€ 157.000
7	correctie op accres tbv decentralisatie uitkering verhoogde asielinstream	€ -130.000	€ -451.000		
8	referendum Oekraïne	€ 79.000			
9	nagekomen uitkering 2015	€ 112.000			
10	Basisregistratie topografie		€ 21.000	€ 21.000	€ 21.000
Totaal baten		€ 788.000	€ 634.000	€ 1.573.000	€ 1.389.000

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de algemene uitkering stijgt, met name op het onderdeel sociaal domein. Tegenhanger van deze baten, is dat er ook wat van de gemeente wordt verwacht. Wij gaan de komende tijd uitzoeken welke effecten dit heeft aan de lastenkant en komen daar bij de begroting 2017 op terug. Daarom nemen we nu een stelpost op.

Voorlopige bestemming	2016	2017	2018	2019
Sociaal domein				
a - stelpost areaaluitbreiding			€ 34.000	€ 70.000
b - stelpost sociaal domein	€ 391.000	€ 825.000	€ 1.068.000	€ 1.107.000
Domein Burger en Bestuur				
c - stelpost basisregistratie topografie		€ 21.000	€ 21.000	€ 21.000
Totaal lasten	€ 391.000	€ 846.000	€ 1.123.000	€ 1.198.000
Saldo	€ 397.000	€ -212.000	€ 450.000	€ 191.000

Toelichting mutaties algemene uitkering:

De weergegeven financiële verschillen betreffen die tussen de in de begroting 2016-2019 opgenomen bedragen en de meicirculaire 2016.

1. Hoeveelheidsverschillen

Het Rijk gaat standaard uit van een procentuele verhoging van het aantal inwoners en woningen. Dit werkt door in diverse uitkeringsmaatstaven.

2. Centralisering inschrijving vergunninghouders

In het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom is afgesproken dat wordt toegewerkt naar zogeheten Basis Registratie Personen Straten in enkele gemeenten en dat deze vanaf 1 januari 2017 worden bekostigd via het gemeentefonds. Deze afspraak leidt tot een verschuiving van de algemene uitkering naar de decentralisatie uitkering voor een zevental gemeenten. Met een Basis Registratie Personen Straat worden de registratie in de BRP, het toekennen van een burgerservice nummer en de uitgifte van verblijfsdocumenten eerder in het proces gedaan. Hierdoor wordt bespaard op capaciteit en kosten.

3. Decentralisatie uitkering Voorschoolse voorzieningen peuters

Rijk en gemeenten hebben bestuurlijke afspraken gemaakt om alle peuters de mogelijkheid te geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Via de afspraken zetten gemeenten zich actief in om een aanbod te realiseren voor de groep peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu niet naar een voorschoolse voorziening gaan. De vergoedingen stijgen van € 28.000 in 2016 naar € 141.000 in 2020.

4. Integratie uitkering Wmo

De integratie uitkering Wmo stijgt door het toekennen van de loon- en prijsbijstelling 2016 en het structureel toevoegen van het budget voor de verbetering van de arbeidsmarktpositie van specifieke groepen medewerkers vanaf 2017 (dit betreft de gelden van de in 2015 en 2016 decentralisatie uitkering Huishoudelijke Hulp Toeslag). Dit laatste is onderdeel van het afsprakenpakket van december 2015 tussen de VNG, de FNV, het CNV en het ministerie van VWS.

5. Sociaal domein (3 decentralisaties)

De stijging van de uitkering Sociaal domein betreft:

	2016	2017	2018	2019
Jeugd	€ 119.000	€ 409.000	€ 475.000	€ 465.000
Participatie	€ 59.000	€ 95.000	€ 121.000	€ 144.000
Wmo 2015	€ 70.000	€ 128.000	€ 250.000	€ 248.000
Totaal	€ 248.000	€ 632.000	€ 846.000	€ 857.000

De uitkering stijgt o.a. door:

- De loon- en prijsbijstelling 2016.

-
- Hogere bijdrage Rijk, omdat de ouderbijdrage wordt afgeschaft.
 - Lagere bijdrage Rijk i.v.m. uitname huishoudelijke verzorging door Wet Langdurige Zorg cliënten.
 - Alle betalingen aan derden (VNG) worden beëindigd. De reserveringen vallen om die reden vrij ten gunste van de uitkering sociaal domein.
 - Met ingang van 2017 zijn nieuwe aantallen gehanteerd voor de verdeelmaatstaven, daaronder mede begrepen nieuwe gegevens over voogdij/18+.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar bladzijde 19 tot en met 25 van de meicirculaire 2016.

6. Accres

Het gemeentefonds groeit of krimpt met de ontwikkeling van de Rijksuitgaven (zogenaamd trap op trap af systeem). De ontwikkeling wordt vertaald in een accres. Voor de (meerjaren) begroting 2017-2020 is het jaar 2017 het basisjaar. De uitkeringsfactor voor 2017 wordt daarom aangepast van constante prijzen naar lopende prijzen. Dit betekent dat er nu rekening is gehouden met de inflatiecorrectie voor 2017. Dit werkt ook door in de jaren 2018 en verder.

7. Correctie op accres ten behoeve van decentralisatie uitkering Verhoogde asielinstroom

In het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom is afgesproken dat de normeringsmethodiek hiervoor wordt aangepast. Dit houdt in, dat voor Rijksuitgaven als gevolg van de asielinstroom het "trap op – trap af"-systeem niet geldt. De stijging die dit veroorzaakt, wordt nu op het accres gecorrigeerd.

Deze middelen komen nu ten goede van de decentralisatie uitkering Verhoogde asielinstroom. Hier kunnen gemeenten een beroep op doen naar rato van het aantal opgevangen extra statushouders om hiermee hun kosten te dekken. Het gaat om kosten aan eerstejaarsopvang, integratie en participatie van vergunninghouders. Neemt een gemeente meer dan evenredig statushouders op, dan kan ook meer dan evenredig een beroep op de decentralisatie uitkering worden gedaan.

Momenteel is nog geen lijst bekend van hoeveel iedere gemeente uit de decentralisatie uitkering ontvangt. Dat is nog onderwerp van nadere uitwerking.

8. Referendum Oekraïne

De gemeente Schagen ontvangt van het Rijk € 79.000 voor het dekken van de kosten voor het organiseren en uitvoeren van het referendum over de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne.

9. Nagekomen 2015

De uitkeringsfactor van 2015 wordt bijgesteld als gevolg van ontwikkelingen in de uitkeringsbasis. Lees: het Rijk heeft meer geld uitgeven dan eerder was geraamd. Voor Schagen betekent dit een voordeel van € 112.000.

10. Basisregistratie Grootchalige Topografie

De algemene uitkering wordt vanaf 2017 verhoogd in verband met een bijdrage in de beheerkosten van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).

De BGT is voor gemeenten de opvolger van de Grootchalige Basiskaart Nederland (GBKN). Bij de GBKN was er nog sprake van bijdragen in de kosten van derden (Kadaster, netwerkbeheerders). Bij de BGT vervallen deze bijdragen en wordt daarom de algemene uitkering verhoogd.

Toelichting voorlopige bestemming

a. Stelpost areaaluitbreiding

In de nota van uitgangspunten is aan de lastenkant een bedrag opgenomen voor areaaluitbreiding. Jaarlijks wordt aan de hand van gerealiseerde areaaluitbreiding het uitgavenbudget verhoogd. Het Rijk doet in de meerjarenbegroting een aanname voor areaaluitbreiding. Deze nemen wij nu op als stelpost.

b. Stelpost sociaal domein

De algemene uitkering wordt op diverse onderdelen van het sociaal domein verhoogd. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep met betrekking tot huishoudelijke hulp en met het feit dat in 2015 er een overschot op de WMO was met als tegenhanger een groter beroep op de Wet Langdurige Zorg. De budgetten aan de lastenkant zijn volop in beweging. Voor de begroting 2017 gaan wij zo goed mogelijk uitzoeken waar budgetaanpassingen nodig zijn en hoe we deze middelen van de algemene uitkering het beste kunnen inzetten. Hierbij kijken wij in de breedte naar ons beleid binnen het hele sociale domein (dus ook cultuur, sport, openbare ruimte etc.).

c. Stelpost basisregistratie topografie

Voor de begroting 2017 brengen wij in beeld hoe wij aan deze nieuwe taak vorm gaan geven. Het uitgangspunt is, dat het binnen de beschikbare middelen moet worden gerealiseerd.

Groot onderhoud 2^e fase

De verdeelmaatstaven van de algemene uitkering zijn herzien. Dit heet groot onderhoud. Het groot onderhoud is in twee fasen doorgevoerd. In de eerste fase zijn met ingang van 2015 de clusters logischer ingedeeld. Daarnaast zijn driekwart van de clusters voorzien van nieuwe ijkpunten op basis van kostenoriëntatie. Met ingang van 2016 zijn de resterende clusters geïkt. Er was echter een probleem met het onderzoek naar (sub)cluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing.

De voorgestelde verdeling van deze clusters pakt nogal nadelig uit voor steden. De deskundigen, waaronder de commissie financiën van de VNG, adviseerde de voorgestelde verdeling door te voeren. Het bestuur van de VNG heeft echter om nader onderzoek gevraagd en meer aandacht voor herverdeeffecten voor steden op een andere wijze dan de gebruikelijke € 15 per inwoner per jaar. Dit verzoek van het bestuur van de VNG kwam pas half mei. Hierdoor was de tijd tot het uitbrengen van de circulaire te kort om hier nog resultaten van op te leveren. Dat gaat nu in de zomer gebeuren en de verdeeffecten zullen worden opgenomen in de Septembercirculaire 2016.

Deze uitstelactie is erg vervelend voor het begrotingsbeleid van gemeenten. Het kan de budgettaire positie van individuele gemeenten danig beïnvloeden. Indien in de septembercirculaire 2016 alsnog besloten wordt tot gehele doorvoering van het groot onderhoud 2^e fase, dan stijgt de algemene uitkering voor de gemeente Schagen met circa € 700.000. Dit is nu niet verwerkt in de cijfers.

Gevolgen 1^e tussenrapportage en Nota van Uitgangspunten

De eerste tussenrapportage komt voor 2016 uit op een nadelig saldo van € 885.000. Hierbij hebben wij aangegeven, dat onder andere de meicirculaire hier nog een positief effect op kan hebben. Dit is het geval. Met het resultaat van deze circulaire daalt het tekort van 2016 naar € 488.000.

Deze circulaire heeft het volgende effect op de resultaten van de Nota van Uitgangspunten:

	2017	2018	2019	2020
Saldo volgens nota van Uitgangspunten	€ 96.000	€ 174.000	€ 71.000	€ 91.000
effecten mei-circulaire				
-verwachte groei		€ 100.000	€ 200.000	€ 300.000
-werkelijke groei	€ -212.000	€ 450.000	€ 191.000	€ 191.000
Saldo NvU na mei-circulaire	€ -116.000	€ 524.000	€ 62.000	€ -18.000

Bij deze laatste cijfers geven we ook weer een "winstwaarschuwing" af. De effecten van het groot onderhoud 2^e fase zullen het saldo nog positief beïnvloeden.

Mochten er voordelen ontstaan, dan stellen wij voor het structureel inzetten van de opbrengsten precario te temperen, dit naar aanleiding van de plannen van minister Plasterk om deze heffing te beperken tot 10 jaar na 2016.